

Маліноўскі Яўген Лявонцэвіч

Інстытут псіхалогіі УА «БДПУ імя М. Танка», Мінск, Беларусь

ФРЭЙМІНГАВАЯ ВІЗУАЛІЗАЦЫЯ СУБ'ЕКТА АДУКАЦЫІ

Анотацыя. Праект стратэгіі навукі і тэхналогіі на 2018-2040 г.г. у РБ прадугледжвае фактар стымулявання творчых, вынаходлівых і прадпрымальніцкіх здольнасцяў асобы на працягу ўсяго жыцця, згодна якога, кім бы студэнт ні стаў, яго індывідуальная гісторыя забяспечваецца эмерджентным выбарам на тле імпліцытнага набору генаў ці мемаў. Стахастычны падыход пераносіць акцэнт з дысцыплінарнай суб'ект-аб'ектнай апазіцыі на асабістую верагоднасць ведаў у часе і прасторы. Прапанова студэнтам не столькі вучыць, колькі мысліць і давераць, візуалізуе, праз фрэймінгавую кампетэнцыю культурнага вобраза і навуковага падабенства, выток інавацыйнага досведу асобы ў заўжды станоўчых моўна-галосных паводзінах.

Ключавыя словы: вобраз і падабенства, стохастычны падыход, эпістэمالогія, персаналізм, фрэймінг, візуалізацыя, згін, чаканні Іншага, Імя-форма.

Слова «Універсітэт», ад лацінскага *universality*, па грэцкі гучыць як *καθολικότης*, што азначае сусветнасць, а не «усеагульнасць», як звычайна яно абстрагуецца ў розных падручніках і дапаможніках. Зямля «братоў маіх Русі» прагне, паводле Скарыны, інтэлектуальнага пранікнення ў цэласны сусвет, створаны, па першае, Народам Кнігі, па другое, хрысціянскай культурай, па-трэцяе цывілізаваным універсітэтам, па чацвёртае, індывідуальным прадпрымальніцтвам, па пятае, лічбавымі тэхналогіямі. Прыхільнікам Балонскага працэсу вядома, што не кароль, не курфюрст, але менавіта універсітэцкае зямляцтва знаходзіцца ў аснове сусветнай саматоеснасці шматнацыянальнай Еўропы. Разам з тым, як не «пашкадаваць» беларускіх студэнтаў, «якія ня ўмеюць адрозніць правай рукі ад левай, і мноства быдла» [20, Іёна 4, 11]. Крызіс неабазнанасці, але з імпэтам інвайраменталізма (ад англ. *environment*), у процівагу канстытуцыяналізму, патрабуе разглядаць навучальную ўстанову як сацыяльна-псіхалагічную сістэму, адкрытую для актыўнага ўзаемадзеяння з вонкавым інвестыцыйным асяроддзем, здольную да самаарганізацыі, г.зн. здабыцця адпаведнай прасторава-фенаменалагічнай структуры. Менавіта структура дазваляе надаць якасны ўзровень навукова-адукацыйнай стратэгіі ўніверсітэту ва ўмовах экалагічнага фактара, згодна якога, кім бы студэнт ні стаў, яго жыццёвы шлях забяспечваецца асобным выбарам і індывідуальнай гісторыяй на тле «эгаістычных генаў і мемаў» [6]. Рэдукцыянісцкая гіпотэза Р. Докінза у вызначанай ступені адпавядае знаёмай са студэнцтва выяве «сэнсарна-маторнага гомункулуса» У. Пенфілда, які ў картаграфічны спосаб паказаў кару галаўнога мозгу адпаведна дыспрапарцыянальнаму прадстаўленню ў ім цела і мовы чалавека. Ідэалогія рэдукцыянізму зводзіцца да таго, што складаныя рэчы могуць быць цалкам растлумачаны з дапамогай дысцыплінарных законаў, уласцівых з'явам больш простым.

Але як прапарцыяна прадставіць чалавека адносна такіх яго кампанентаў, як індывід, суб'ект, індывідуальнасць і асоба? Стахастычны (гр. *στοχαστικός* — які ўмее адгадаць) падыход, акцэнтнае перанос увагі з класічнай «суб'ект-аб'ектнай» гнэсеалогіі на эпістэمالогію, якая паходзіць ад этымона *πίστη* — вера і *Λόγος του Θεού*, што азначае Слова Божае, таму што слова антрапаморфнае ў грэцкай мове гучыць як *Η λέξη*. Эпістэمالогічная схема «аб'ект–веды» дысцыплінарна не дэтэрмінаваная, але прадказальная і выпадковая ў адукацыйных адносінах [1]. Разважанні на гэтую тэму ад Платона і Р. Дэкарта, Ф. Бэкана, Дж. Берклі, Э. Канта да Э. Маха, А. Эйнштэйна і Ж. Піяжэ перайшлі ў плоскасць «праблемы дэмаркацыі» з выкарыстаннем К. Поперам прынцыпу фальсіфікацыі для знаходжання крытэра адрознення паміж эмпірычнымі навукамі і матэматычнай логікай, з аднаго боку, і «метафізічнымі» сістэмамі — з другога. Амерыканскі псіхолаг Р. Нісбэт эксперыментальна паказаў, што многія разумовыя працэсы, якія адказваюць за эмоцыі і пазнанне недаступныя для свядомасці індывіда. Такім чынам, навуковае веданне носіць меркаваны характар, схільнае да памылак і мусіць пастаянна пераглядацца [15].

Адмова ад навукацэнтрызму на карысць персаналізму прадугледжвае кантэкст уласнага здзяйснення ў поўным аб'ёме (гр. *Πληρόμα*), які, хаця і падлягае выкрыццю ў лагацэнтрызме з боку «Дэканструкцыі» Ж.Дэрыда, але фактычна за кошт таго ж самага Логаса як ісцінага другаснага «Знака Немаўля, спавітага ў яслях» [20, Лк 2, 12], «Якое азначае» (фр. *indicatif*)

першаснага «Азначанага» (фр. *signifié*). Другасны Сын і першасны Айцец разам складаюць, адпаведна Ф. де Сасюру, «асабова бачны і адваротна нябачны бакі папяровага ліста», уласна, як па Ж.Дэлэзу, «Згін» (грэц. *δίπλωμα*; лац. *complicare*; фр. *le pli*; англ. *fold*; ням. *Falten*; рас. складка). За кошт дэсакралізацыі, аж да негацыі, логаса Ж. Дэрыда ставіць за мэту вызваленне таго галоўнага, «Якое азначае», ад імпліцытна фундаванага і лінейнага дэтэрмінізму. Фактычнае забыццё Імя Айца на фоне пераважных метанаратываў цягне за сабой неадэкватнае, з пункту гледжання постмадэрнізму, уяўленне быцця, якое мае быць «На пачатку» іманентнага, не метафізічнага «Логаса» [20, Ян 1]. Тым самым постмадэрнізм здзяйсняе радыкальную адмову ад ідэі рацыянальнай «лагасферы» (Р. Барт) як вербальнага вытока культуры, канстатуючай спецыфіку камунікацыйнай парадыгмы у залежнасці ад статусу і ўлады дыскурсу. Тут неабходна правакацыйная ініцыятыва думкі, сугучнай прынцу «На пачатку» і вызваляючай схаваныя сэнсы тэксту ад яго аўтарскага кантралявання [6]. Такой правакацыйнай ідэяй паслужыла, на наш погляд, «Код адсутнасці» В. Акудовіча, які першым у навуковым дыскурсе паставіў «Пытанне аб прычынах ўзнікнення ў прасторы плебейскай нацыі інтэлектуалаў ... адным з самых інтрыгуючых пытанняў станаўлення беларускай Нацыі» [28, с. 46]. Адказ на гэтую правакацыю знаходзіцца толькі ў вядзенні Логаса як асобы, якая пакуль што адсутнічае ва ўніверсітэцкай аўдыторыі, знаходзячыся пад цяжарам Нацыянальнай бібліятэкі ў выглядзе Бібліі, перад усім выдання «Библия руска» Фр. Скарыны. Гэты цяжар будзе працагвацца да пары, пакуль персана Логаса будзе абмежавана вучэннем, нават не тэорыяй, бо грэцкі тэрмін *Θεωρία* паходзіць ад слоў *Θεω*, або «Я веру» і *ρία* — «бой». У беларускай адукацыйнай прасторы «Мяне няма» [28], пакуль я не баец, знявераны ў «Праўдзе, шляху і жыцці» [20, Ян 14, 6], г. зн. дэмаскулінізаваны суб'ект дзейнасці, або дэперсаналізаваны індывід, раб. Але персаналізм, прадстаўнікамі якога з'яўляюцца Фама Аквінскі, Р. Дэкарт, Г. Лейбніц, В. Штерн, М. Бубер, М. Недонсель, Н. А. Бярдзьеў, Ж. Марытэн, Э. Жыльсон [8], зыходзіць менавіта з правакацыі самаадмаўлення суб'екта агульна сацыяльнай рацыянальнасці дзеля таямнічай анаматалогіі барца: «Пераможцу дам спажываць патаемную манну, і дам яму белы камень і на камені напісанае новае імя, якога ніхто не ведае, акрамя таго, хто атрымлівае» [20, Акр 2, 17]. Дыялагічны персаналізм оперыруе, акурат, эпістэмалагічным антагенэзам адзінаборства Ізраіля (ад іўр. *לשוא* — які змагаецца з Богам і ў людзей перамагаючы), імкнучыся пераадолець гнасеалагічны эго-цэнтрызм сусветнасці і таталітарную анты-утопію дзяржаўнасці, выносячы веды на новы генетычны (ад грэц. *Γένεση* — быццё) ўзровень творчасці: «Вось, твару ўсё новае» [20, Акр 21].

Менавіта дыялог асобаў ператварае здольнасць да інавацыйнага структуравання вопыту ў фрэймінгавы досвед (англ. *framing* — усталяванне рамак) «самаэфектыўнасці» [2] культурнага вобразу чалавека адносна яго падабенства (лац. *simile*) адкрытым сістэмам навукі і права. Ва ўмовах канцэнтрацыі такіх нераўнамерных спосабаў свядомасці, як рэлігія і мастацтва, фрэйм (англ. *frame* — каркас) рэпрэзентуе асімілятыўную тэндэнцыю як быццам выпадковага ўзнікнення (англ. *emergent*) увагі да прадмету пазнання не з корпусу пляцення (англ. *implicit*) падсвядомых перажыванняў, рэлігійных сімвалаў і мастацкіх гукаў, але з уласнага даверу Іншаму, хто з'яўляецца доўгачаканым (англ. *long-awaited*), па праву Логаса. Пры авалоданні фрэймінгам чалавек самастойна прымае рашэнне адносна той ці іншай з'явы, прадмету, падзеі, у залежнасці ад таго, на колькі праўдзіва, кампетэнтна, гістарычна ды прыгожа аформлена інфармацыя [3]. Адсюль *фрэймінг ёсць альтэрнатыўная дысцыплінарная парадыгма стахастычная стратэгія адукацыі, якая валодае схемай-рэпрэзентацыяй асабістых прынцыпаў, дакладных ведаў і эстэтычнай формай выбару іншага Імя*. Таму фрэймінг кваліфікуецца намі як патэрналісцкі падыход да адукацыі з не сяміятычнай, але актуальнай стратэгіяй асэртыўнасці [14] у мужнай «гатоўнасці вучыць дзіця не толькі шанаваць праўду, але і распознаваць хлусню, не толькі любіць (кагосьці - аўт. Я. М.), але і ненавідзець (штосьці - аўт. Я. М.), не толькі паважаць, але і выкрываць, не толькі згаджацца, але і прырэчыць, не толькі слухацца, але і бунтаваць» [11]. Паводле Януша Корчака, крыніца матчыных імпліцытных разважанняў тая, што «не з кніг, а з самой сябе»,

культывуе «гатоўнасць да доўгіх гадзінаў удумлівага самотнага сузірання» [11]. Фрэймінг жа высвятляе не агульнае, але сусветнае «дзетанараджэнне Жанчынай, апранутай у сонца» гендерна генералізаванага «немаўляці мужчынскага роду» [20, Акр 12], г. зн. асобы, якая самастойна вызначае сістэмнае бачанне мэты праз свабоднае выбранне Імені Айца [26]. Зразумела, што «немаўляці» не можа пазіцыянаваць сябе як «сексіст» ці гомафоб, бо самае яго нараджэнне змяняе агульную феміннасць на асабістую «мужнасці» адпаведна «збаўленню праз дзетанараджэнне» [20, 1 Тим. 2, 14]. Недахоп «мужнасці нараджэння немаўляці» ёсць праблема асабістага выхавання, пры якім маскулінны мужчына, фемінная жанчына і «мужная жанчына» гэта норма эмэрджэнтнага выбару. У той жа час фемінны мужчына гэта паталогія гендэрнай імпліцытнасці, страціўшай заўжды эмэрджэнтны Логас. Бо толькі дзякуючы «не апазнананому ў Законе выпадку» (Б. Спіноза) і мужнай галоснасці мітахандрыяльная семіётыка мае шанс пераўтварыцца ў сістэму (ад грэц. σύντημα) як цэластна асабістую актуалізацыю анаталагічнага (грэц. ονοματολογία) патэрналізма, нечакана (англ. emergent) адкрываючага ў «банальных педагагічных адносінах неагульны выраз твару» [16, с. 3]. Калі пагадзіца з Ж. Дерыда у тым, што мужчына гэта змест, а жанчына стыль паводзін, дык шматлікія носьбіты апошняга ўжо выклікаюць захапленне ў галіне адукацыі і грамадскім жыцці, сярод іншых дацэнт УА «РАНХиГС» Кацярына Шулман, якая валодае дасканалай мэтакагнітыўнай рэпрэзентацыяй у асяродку семіятычных мадэляў-прафесіяналаў. Калі ж да мадэлі дадаецца яшчэ і мацярынства немаўляці Логаса, разам з ім з'яўляецца асоба, споўненая подзвігу і зместу. Сярод вядомых прафесіяналаў, выкладчыкаў мужчын і жанчын цяжка назваць асобу, адпавядаючую такому высокаму зместу.

Неабходнасць выкарыстання тэрміну «фрэймінг», аkurat, узнікае спачатку там, дзе існуе зацікаўленасць вылучэння стыля, а потым і зместу таго, хто з'яўляецца або індывідуальным, або цэласным. Першы семіятычна зададзены і не адразу зразумелы ў суб'ектыўнай складанасці прафесіянал, другі — «просты як голуб і мудры як змей» [20, Мф 10, 16] улюбёны агнец Логаса. Што праўда, па меркаваннях Жака Лакана, «як толькі я пачынаю казаць пра любоў, дык адразу раблюся імбіцылам», асабліва ў вачах мноства прафесіяналаў. Але якасным адрозненнем ад «мноства» фрэйм падкрэслівае ўнутраны стрыжань у наяўнасці цэласнаснай структуры асобы Логаса. Гумбальтаўскі (ад ням. Humboldt-Universität) парадыгмальны пераход дысцыплінарнага «мноства» alma mater да «індустрыяльнай» мадэлі сінтэзу навучання з даследчай дзейнасцю пачынаўся са стылю «Пратэстанцкай этыкі і духу капіталізма». Апаніруючы гістарычнаму матэрыялізму К. Маркса, нэакласічны эканаміст М. Вебер адзначаў сацыяльна-індывідуальныя паводзіны старажытных габрэяў як генэзіс хрысціянскай цывілізацыі, якая «інтэрпрэтуе эканамічныя мэты і сэнс быцця з пункту гледжання ўцягнутых у яго індывідаў» [4]. Студэнт завочнай формы навучання Аляксей, заўважыў, што схема фрэймінга «уцягвае як каханне». Падобнае ўяўленне ўзнікае адносна простага стахастычнага мадэлі, здатнай да візуалізацыі і тлумачэння такой спецыфічна педагагічнай праблемы, як кагнітыўная полінезалежнасць лагічнай любові ў сітуацыі семіятычнага запалохвання [16, 14]. Сінэргетыка, якая прыйшла ў адукацыю і выхаванне як стыль і як антыбулінг (англ. bullying – гвалт) патрабуе ў нераўнаважных міжасабовых адносінах логацэнтрычных каардынатаў для дысцыплінарнай канцэнтрацыі семіётыкі з хаосу [25]. Разам з тым, з'явілася неабходнасць псіхалагічнага фіксавання фрэйма як накіраванасці ўвагі, думак, настрою, знакаў і адзнакаў, таксама шкал, якія выкарыстоўваюцца для апісання таго, што з'яўляецца чаканым. У. А. Мазілаў і У. А. Янчук кваліфікуюць фрэйм як ўстойлівую структуру, кагнітыўную адукацыю суб'екта, а таксама тэхналагічную схему рэпрэзентацыі прынцыпаў, ведаў і чакання ў мэтакамунікатыўным полі ўцягнутасці ў падзею [13]. Напрыклад, фрэйм Б.Блума дэлегуе таксаноміі паўнамоцтвы адрозніваць у сацыяльных і адукацыйных з'явах прычыну і форму, навуку і мастацтва, рэлігію і права, прынцып і ініцыятыву, сістэму і вобраз, культуру і пакуты (Benjamin Bloom, 1971).

Для культивуемага намі фреймінга «Згін-Ψ» (англ. fold і Ψ — сімвал псіхалогіі) застаюцца пераймальнымі падыходы як класічнай, некласічнай, так і панавачаснай філасофскай традыцыі (Р. Дэкарт, Б. Спіноза, Г. Лейбніц, М. Хайдэгер, М. Мерла-Панці, М. Фуко, Ж. Дэлэз, Ф. Гватары, Ж. Дэрідэ). Паняцце атрымлівае катэгарыяльны статус у парадыгмальнай распрацоўцы «псіхалогіі Іншага», таксама «распазнавальнага», або дыскрымінантнага падыходу. Аўтары-стваральнікі гэтага кірунку ў навуцы А.Я. Лепскі і А. Г. Броневіч навучаюць студэнтаў выкарыстоўваць у прыняцці рашэння незалежныя зменныя, якія падзяляюць, г. зн. «дыскрымінуюць» узнікненне набораў дадзеных «груп». У адрозненне ад класэрнага, у дыскрымінантным аналізе гэтыя групы вядомыя апрыйёры як сацыяльна-дэтэрмінантныя і тэарэтыка-імавернасныя, камбінаторны-лагічныя і структура-лінгвістычныя [12]. Ідэя дыскрымінантнага падыходу складаецца ў тым, што распазнаны аб'ект прадстаўляецца ў выглядзе n-мернага вектара значэнняў характэрных прыкмет [12]. Калі ж за каэфіцыент загрузкі сістэмы прыняць сімвал псіхалогіі Ψ [22], яе асабісты вектар пачне вызначаць кропку ў n-мернай прасторы паводзін. Мяркуюцца, што аб'екты аднаго вобразу індывіда (мужчына, жанчына, дзіця, дарослы) і розных вектараў (суб'ект, індывідуальнасць) групуюцца ў суседніх кропках прасторы і складаюць некаторыя адпаведныя фактары: генетычны, кагнітыўны, эфектыўны, паводзінскі. Калі некаторымі паверхнямі падзяліць фактары, адпавядаючыя розным выявам, з'явам і зместу, дык задача распазнання невядомага аб'екта будзе зводзіцца да вызначэння фактараў або вобласці, у якую трапляе кропка, адпаведная асабістаму значэнню гэтага аб'екта [12].

Творчы ўзровень патрабаванняў да дыскрымінантнай кампетэнтнасці патрабуе спачатку сацыяльна-псіхалагічнай назіральнасці і культурнай рэфлексіі «па-за межамі непасрэднай інфармацыі» (Жыль Дэлэз). У сувязі з адукацыйным утрыманнем фрэйма, псіхалагічная сістэма «Згін» дэманструюцца як адукацыйная Імя-форма. Яна складаецца з уяўнага супрацьстаяння навукова-прававога закона і рэлігійна-генетычнай любові ў сістэмна-каардынатнае укрыжаванне, «каб з двух стварыць у Сябе Самім аднаго новага чалавека, уладкоўваючы сусвет» [20, Эф 2, 14]. Й. Ратцынгер кваліфікуе Імя-форму як усталяваную Яхве «магчымасць быць звязаным з Ім. Гэта азначае, аднак, што Ён так ці інакш аддае Сябе нашаму чалавечаскаму роду. Ён становіцца даступным і таму ўразлівым. Ён бярэ на Сябе рызык адносін з намі, цяжар суіснавання з намі» [17, с. 153]. Самае Імя Яхве паходзіць ад іўрытскага некаўзатыўнага дзеяслова וָחַל — быць, станавіцца. І гэта ёсць чыстая Імя-форма для абагаўлення чалавека праз яго «зверхнадзею» [20, Рым 4, 18] і зверхдзею асабістага выбару «Згін» з адваротным Іменем Айца, якое робіцца ў нас саміх «Ісцінай, праўдай і жыццём» [20, Ян 14, 6]. М. Бубер засведчыў, што «пры ўсіх тых ганебных здзеках над іменем Бога, каторыя ляжаць на нашым сумленні, нам навогул павінна быць сорамна ўзвядзіваць Яго як бы там ні было. Але замоўчваць Яго, не называць ніяк, азначала бы зусім адварнуцца ад Яго, адкрытага да нас у любові. Так што нам нічога не застаецца, як з вялікай цнатлівасцю выходзіць з бруды асобныя фрагменты Яго імені, з тым каб паспрабаваць ачысціць іх ад брыдоты. Але мы не ў стане справіцца з гэтым у самотны спосаб. Мы толькі можам прасіць Яго Самога не дапусціць, каб свет Яго імені патух у гэтым свеце» [17, с. 154].

Узыход да Імені Айца магчымы толькі праз «Згін» з іменем Логаса. Найбольш падрабязна шматзначнасць распрацоўкі французскага тэрміна *le pli* ажыццявіў Ж. Дэлэз, для якога гэта «адрозьненне, якое адрознівае» і, разам з тым, «само можа быць розным» [5]. Спалучаны абаротам *plissement* з напругай «падаення», «адлюстравання», «узаемакладання», «Згін» не спыняе адгінаць і зноў згібаць кожны з двух бакоў Усхода-Захада ў адным выкананні (фр. *sur/pli/cium*) і «Поўне» (ад грэц. πλήρωμα), што да адкрыцця Імені Айца, ад якога зыходзіць усякае дабро, найперш тое, што «Мужчыну і жанчыну стварыў іх» [20, Быц 1, 28]. Калі асноўным прадметам анталогіі з'яўляецца існае быццё як паўната сусвету ці πλήρωμα , то гэтае двухкарэннае слова — πλή — згін, і ρωμα — пах, нюх, арамат, спараджае асацыяцыю двух сталіц свету — заходняга *Roma* і ўсходняга *Romania*. Прычым, прыметнік «Візантыйская» Усходняя Рымская імперыя атрымала ў працах заходнеўрапейскіх гісторыкаў ужо пасля свайго падзення у 1453 г., тысячу гадоў

карыстаючыся саманазвай *Romanum Orientale*. Марк Аўрэлій ў «Разваге да сябе самога» піша «пра дзяржаву з законам, роўным для ўсіх, дзе прызнаецца роўнасць і роўнае права на размову». Аднак гісторыя цывілізацыі паказвае, што «Не размова, а чаканне, — па сведчанні Юргена Хабермаса, — ляжыць у падставе камунікацыі [24]. Ліберальны заходні горад і ўзыходзячая (ад лац. *Oriēns*) патрыярхальная вёска ў анаграме ROMA-AMOR ўяўляюць сабой «Згін» ментальнай цэласнасці Усходу і Захаду. Род узнікае з пратапатычна (ад грэч. *protos* — першы, *pathos* — пакута) абаняльнай (грэч. *ρῶμα* — нях) арыентацыі *libido* і прасоўваецца да эпідэрычнай (ад грэч. *epikritikós* — вырашальны, вызначальны) нормы дыферэнцыяцыі каштоўнаснай любові (ад грэч. *αγάπη*, лац. *caritas*). Улік дыялагічна-нарматыўных і каштоўнасна-вобразных кампанентаў фрэйма дазваляе адэкватна мадэляваць дыферэнцыраваныя інтэнцыі і персанальныя кампетэнцыі ў дыскрымінантным афармленні дыспазіцый суб'ектаў дзейнасці і асобы зносін.

Фрэйм кампетэнцый педагога — гэта схема мадэлявання і «Згін» выканання фактараў міжасобасных камунікацый самымі рознымі ведамі, уменнямі, навыкамі, прафесійнымі здольнасцямі і індывідуальнымі дыспазіцыямі. Асноўнае патрабаванне, якое да іх прад'яўляецца, — гэта ўпісанасць Імя-формы ў сістэму індикатараў кагнітыўных значэнняў, афектыўных дыспазіцый і дыялогавых паводзін. У якасці матрыцы выкарыстоўваем знаёмую з дзяцінства артаганальную сістэму каардынатаў на плоскасці Р. Дэкарта, якая ўтвараецца двума ўзаемна перпендыкулярнымі прамымі восямі X'X і Y'Y. Перасякаюцца ў кропцы 0, кожная вось сістэмы абірае фільтр нулявога контуру праз станючы напрамак кропкі А. Чатыры каардынаты квадранта (I, II, III, IV) робяцца матрыцай алгарытму і частаты пераходаў праз нуль як *zero-crossing rate, ZCR* [1, с. 40] для галоўных фактараў чалавека.

З'яўляючыся метадычным рашэннем тапалогіі, сістэма каардынат, а разам з ёй «Згін», падвержана тэорыі фактарнага аналізу з ужываннем метада кручэння (*warimax*) яе галоўных кампанент (МГК), які выкарыстоўваецца для зніжэння колькасці аналізаваных прыкмет шляхам афармлення латэнтных, схаваных ад знешняга назірання фактараў [9]. Варымакс суправаджае гіпотэзу Пуанкарэ-Перэльмана аб геаметрычных уласцівасцях целаў, якія не мяняюцца пры фізічных уздзеяннях выпягвання, скручвання, раскручвання, сціскання. Не ўдаючыся ў матэматычныя падрабязнасці, ажыццяўляем пераход ад шматмернага кручэння прасторавай фігуры з мульціпрыметнікамі ў пяці-мернае вылучэнне галоўных Ψ — фактараў: імені, суб'екта, індывідуальнасці, індывіда і асобы. У такім спалучэнні магчыма вырабіць працэдуру ратацыі (англ. *rotationis*) фактараў для аптымізацыі фрэйма. Варымакс (ад англ. *variation plus maximum*) на тле дысперсіі дадзеных падае найлепшы вынік працэдуры кручэння. Калі, напрыклад, па Арыстоцелю, мэта (I), прычына (II), матэрыя (III), форма (IV) служаць галоўнымі артаганальнымі чыннікамі жыцця, то асэнсаванне становішча кропкі А на плоскасці каардынат XY як накіраванасці асобасных дыспазіцый да жыццёвай мэты будзе вызначацца, згодна В. Штерну, тэрмінам *Richtungdispositionen* як «правільнымі дыспазіцыямі». Квадранты сістэмы каардынатаў служаць ёмішчам, прынамсі, для шасцідзесяці адзінак, або ортаў, скіраваных чатырма асноўнымі фактарамі. Колькасць адзінак роўна памернасці сістэмы каардынат, у якой усе яны складаюць кампаратыўныя адзін да аднаго (англ. *Sequential positioning*) артаганальныя квадранты. З латыні, слова *ortos* азначае «увасабленне», што ў кантэксце фрэйма можа адпавядаць карпарацыі сэнсаў у катэгорыях, якія складаюць артанармаваны базіс [9]. Уладкаваныя ў артаганальны спосаб орты не карэлююць з бязладнымі (англ. *promiscuous*) рэакцыямі, якія адхіляюць носьбітаў структуры ў клас яе паталагічных зменаў [9]. Артаганальнае рашэнне фрэйма мае на ўвазе, што мы будзем круціць (*warimax*) фактары, але не будзем парушаць іх перпендыкулярных адносін адзін да аднаго. У артаганальнай трыягуляцыі як фактары, так і орты адзначаюцца адпаведна: кагнітыўнымі (II квадрант); афектыўнымі (IV квадрант); канатыўнымі (III квадрант), паводзінскімі (I квадрант) характарыстыкамі па формуле тыпу $y = k / x$. Так, кагнітыўныя орты II класа (- X)Y выкананы катэгарызацыяй: рэч, ісціна, прычына, пазнанне (*essentially*), вызначэнне, вучэнне, навука, адукацыя, суб'ект, ўяўленне, асацыяцыя, ўладанне, стаўленне, Я-люстраное, кагніцыі. Секвенцыя X(-Y) IV класа ўключае ў сябе орты:

адзінае, прыгажосць, форма, меркаванне, матывацыя, гульня, мастацтва, развіццё, сімвалічнае, дыспазіцыянальнае, індывідуальнае, становішча, колькасць, якасць, афектыўнае. Секвенцыя канатыўнай (лац. sonative — валявой) перадумовы III класу выканана ортамі: станавіцца (Γίνετε), мужнасць, матэрыя, вера, інтэнцыя, праца, рэлігія, выхаванне, рэальнае, сенсацыя, індывід, пакуты, час, Імя, генетычнае. Канатыўна адэкватная паводніцкая секвенцыя I фактару завяршае сабой раней пералічаныя орты катэгарызацыяй: асаблівага, любові (грэч. Αγάπη), мэты, свабоды, факта, энтелехіі, зносін, права, асветы, актуалізацыі, афіліяцыі, асобы, дзеянні, месца, сутнасці. Складнік, у які ўваходзяць 60 ортаў, уяляе сабой канстанту артаганальнага рашэння, агульнай мерай складанасці якога можа служыць у кропцы 0 перасячэння каардынат сума Ψ як каэфіцыент гуманітарнай топікі загрузкі сістэмы [22], пры дапамозе якой магчыма дасягнуць якаснай інтэрпрэтацыі яе зменных частак за кошт анаматалагічных (грэч. ονοματολογία - навука імёнаў) сэнсаў і структурных значэнняў аб'екта Ψ -згін. Калі, напрыклад, кропка A сістэмы каардынэ ўваход у A-шэм (іўр. אשה, «Імя»), дык яго аптымальнай кваліфікацыяй з'явіцца зацвярджэнне: дзе было Я, хай стане Яхве (іўр. יהוה), у адпаведнасці геаметрычных уяўленняў чыстай формы «Станаўлення».

Пятнаццаць ортаў з кожнага фактару ўяўляюць сабой пункты пабудовы функцый тыпу $Y = K/X$, згін якіх у сістэме каардынат стварае аптымальныя ўмовы для крытэра Quartimax такім чынам, каб выніковыя факторныя нагрузкі максымізаваць лічбай «60» як ліку Ψ крос-трыангуляцыйнага фрэйма з вылучэннем асобы як генеральнага фактару станаўлення. *Асоба ёсць індывід, які ўсведамляе сваю індывідуальнасць ў прававым асэртыўным выбары Іншага Я.* Пры чым «Іншае Я», натуральна, замяшчае ў сабе разуменне не толькі Я значнага Другога, але уласнае новае Я, дасягнутае праз асабісты падзвіг мужнасці. Пры гуманітарным разуменні I паводніцкага фактару, II фактар універсальнай адукаванасці і IV фактар індывідуальнага развіцця разам складаюць патэнцыял дыялектычнага зняцця (нем. Aufhebung) суб'екта пазнання з мэтай выхавання індывіда (III фактар) па меры яго анаматалагічнага урастання ў асобу. Праз мужае выхаванне як археалагічнае выманне з цемры найбольш старажытных папірусаў пачатку III стагоддзя асоба ўсклікае: Πάτερ ἀγαθὸς ἦτο τὸ ὄνομα σου, або «Ойча, сьвяціся імя Тваё» [20, Лк 11]. Ігнараванне паклікання ўласнага Імя паказвае на існаванне супрацьлеглага намеру, які прама ці ўскосна накіраваны супраць Айца [26]. Калі выхавальнік забывае падчас вымавіць добра вядомае яму Імя, то можна меркаваць, што супраць носьбіта гэтага імя ён нешта мае і не хоча пра яго думаць. Кручэнне думкамі маўленчай дыскрэтнасці чатырох галоўных фактараў змяняецца іх квінтэсенцыяй або пятай сутнасцю сінкрэтычнага голаса Шафара [20, Пс 150, 3] з нулявой кропкі як патэрна самападабенства ў галоснасць «Імя-Айца» [26]. 86-гадовы Альда Іццо, капітан далёкага плавання пасля выхаду на пенсію стаў захавальнікам найстарэйшых габрэйскіх могілак у Венецыі. У інтэрв'ю Jewish.ru ён распавёў, як услед за Байранам палюбіў гэтыя могілкі яшчэ ў дзяцінстве, у каго знайшоў грошы на іх аднаўленне і чаму на старых надмагіллях так шмат малюнкаў і каменных херувімаў. На крытычна некралагічным (грэч. Некротаφείο — могілкі) тле навукі натуральнае гучанне спіралі барановага рога абуджае здарвы сэнс καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι [29], г. зн. мнімых ў сваім існаванні, або «Сущих во гробех» (царк. слав. трапар Пасхі) людзей як «Сацыяльнага быдла» (Арыстоцель), атрымаўшых шанец пакаяння (грэч. Μετάνοια) з абуджэннем ад сну існым Імем Айца יהוה — БЫЦЬ, СТАНАВІЦЦА, бо «не ўсе мы памром, але ўсе пераменімся раптам, у імгненне вока, пры апошнім гуку шафара» [20, 1 Кар 15, 52].

Такім чынам, фрэйм-згін- Ψ верыфікуецца трыангуляцыяй сацыяльных, кагнітыўных, афектыўных, генетычных і прагматычных фактараў прыняцця асобай прынцыповых рашэнняў, якія тычацца маралі, этыкі, мудрасці і маўленчых паводзін. Трыангуляцыя (лац. Triangulatio — пакрыццё трыкутнікамі) з'яўляецца, па У. А. Янчуку, інтэгратаўна-электычным метадам [27] стварэння сеткі апорных культурна-псіхалагічных пунктаў як сеткавых вяршыняў (ортаў), задавалых адну і тую ж прасторавую арыентацыю. Калі пад арыентаваным 0-сімплексам разумеецца індэксацыя перасячэння Ψ -згін, то прыпісаны да яе

знак «плюс» ці «мінус» надае вектару псіхічнай арганізацыі статус α ці β або вяршыні сімплекса. Схема сімплекснай сувязі дазваляе перадаваць інфармацыю ў кожны момант часу толькі ў адным кірунку (у нашай інтэрпрэтацыі, кірунку XY А-шэма). У наступны момант часу падобная інфармацыя можа перадавацца ад Іншага ў зваротным кірунку [9]. Так, індывід, пазначаны квадрантам III фрэйма перадае сігналы асобы, ін'ектаванай квадрантам I. Зваротная сувязь (лац. re-ligio) устанаўлівае спачатку кансэнсус і ўзаемадзеянне. Затым, пры асэртыўным выбары індывідам новай вяршыні асобаснага росту ў выглядзе «Імя-формы», узнікае згін, або fold: індывід становіцца асобасна генералізаванай сістэмнасцю, ажыццяўляючы дыялектычнае зняцце палавых, узроставых, семантычных умацаванняў комплексу як «групіроўкі ўяўленняў, звязаных адным і тым жа афектам» [21]. Матэматычным эквівалентам зняцця комплексных як «мнімых» лічбаў у наданні структуры адметнай кваліфікацыі служыць функцыя $Y = K/X$, рэlevantная як для плюсавай (асоба), так і мінусовай (індывід) сфер сістэмы каардынатаў. Такім чынам, адбываецца элімінацыя мінусовай гіперпарабалы «пакуты» (III квадрант) з поля трыягуляцыі як вымярэння псіхалагічных ростаняў суб'екта (II квадрант), індывідуальнасці (IV квадрант), I - асобы (I квадрант) значэннямі кагнітыўнай, дыспазіцыянальнай, псіхадынамічнай і паводніцкай псіхалогіі. Адукацыйны дыскурс (ад лац. discuro - блуканне на ростанях) неабходны хаця б таму, што ён ніколі не паўторны, адпавядаючы інавацыйнаму пынцыпу: «Вось тавару ўсё новае» [20, Адкр 21, 5]. Кваліфікуючы комплекс як паўтор бессвядомасці, выкарыстоўваем гэты тэрмін для апісання «састарэлага хворага месца» (З. Фрэйд), правакуючага індывіда «наступачь на адны і тыя ж граблі» у сітуацыі, характарызуванай М. Сэлігманам як «Прывучаная бездапаможнасць» [19].

Дасягнуўшы дарослай мужнасці індывід уяўляе сабой свабодную крыніцу ўсёй заахвочвальнай энергіі, у якую ўваходзяць тое псіхічна заканамернае, што суправаджае прыроджаную цягу трыбуна як рухавіка племені (з лац. trieb). Несвядомае цесна звязана з цэлавымі працэсамі, адкуль чэрпае сваю энергію. Таму З.Фрэйд назваў ід «праўдзівай псіхічнай рэальнасцю», напаўняючай унутраны свет яго суб'ектыўнымі рэальнымі перажываннямі. Праз вызначэнне вопыту перажыванняў выводзіцца псіхааналітычная структура жыццёвых рэсурсаў libido, якая валодае сілай стала дзеючых несвядомых перадумоў, прадсвядомай прычыны і свядомай мэты: «дзе было яно, мусіць стаць Я» [21]. Усе прыватныя змены індывіда — нацыянальныя, канстытуцыянальныя, палавыя, ўзроставыя, інтэлектуальныя, псіхадынамічныя, дыспазіцыянальныя адбываюцца ў сувязі з такой стахастычнай якасцю, як «культурна-псіхалагічная верагоднасць» ў перадумовах міжасабовага выбару. Перадумова жа выбару ёсць, з пункту гледжання Я. Л. Каламінскага, «культурна-псіхалагічная прададукацыйнасць суб'екта зносін» [10].

Як інтэрсуб'ектны «згін» Таго, хто не сумняваецца, дапускае (лац. aditum) памысны сумнеў ego dubito ў cogito ergo sum Дэкарта, так Г. Лейбніц праводзіць «згінам» (ням. Falten) малой і вялікай манад эканомію прадусталяванай гармоніі. Цяжкія масы матэрыяльных згінаў грувасцяцца пад дзеяннем знешніх сіл, а затым арганізуюцца ў стройную сістэму, згодна з унутраным выгінам душы. Такому, з пункту гледжання Ж. Дэлёза, спараджэнню інтэрсуб'ектнасці служаць чатыры асаблівыя «зоны згіну» (фр. Zones plies), якія мелі месца ў гісторыі [5]. Першая тычыцца генетычнай перадумовай задавальнення, якая схопліваецца (лац. abduct) згінам «Мы». Другая закранае дынамічныя характарыстыкі эканоміі, ператвараючы стаўленне да сябе ў фенатып Я. Трэці згін «Што» утварае пазнанне сутнасці праз «Імя-форму» пакуты, нахштальт хрысціянскага Крыжа. Чацвёртая, апошняя зона валодае «інтэр'ернасцю чакання» (лац. expectantes) у адрозніваючым (фр. differanc) аналізе вобразаў згіну і пачвар анты-згіну [5]. Пачынаючы з 1875 года распазнавальны метаф Ф. Гальтона здольны супастаўляць наборы асаблівасцей членаў блізняткавай пары, што дазваляе вызначыць наяўнасць сацыяльна-эканамічных зменных, якія «дыскрымінауюць» ўзнікненне (англ. emergent) псіхалагічных дадзеных двух галоўных макрагруп, прыгавораных М. Цвятаевай да армагедону анты-згіну 1917 года:

Если душа родилась крылатой —
Что ей хоромы и что ей хаты!
Что Чингисхан ей — и что — Орда!
Два на миру у меня врага,
Два близнеца, неразрывно-слитых:
Голод голодных — и сытость сытых!

Пажылыя людзі беларускай глыбінцы сведчаць: «Тата Быў пабожны, ніколі ня сядзе есці ня памаліўшыся, ішла вайна, але мы ніколі ня галадалі». Письменнік Васіль Быкаў, акцэнтуючы сваім дзяцінствам патэрналісцкую прадумову сацыяльна-эканамічнага статусу, выдрапаў на спінцы крэсла прозвішча, імя і імя па бацьку яго ўладальніка. Справа ў тым, што стала недаядаючы хлопчык часта чуў ад бацькі аповяд пра сытнай жыццё ў Германіі, куды той пасля Першай сусветнай вайны трапіў у палон і працаваў у Баўэра. Магчыма, гэтая акалічнасць паслужыла рацыянальна абмежаванай асацыяцыі літаратурнага апісання гісторыі Вялікай Айчыннай вайны з альтэрнатыўнага пункту гледзішча, дыскрымінаючага ідэалогію сацыялістычнага рэалізму. Беларуская пагаворка абвясчае: «Як і дрэва, так і клін, які бацька, такі сын». Калі Ромул, сын Марса засноўваў на Палацінскім узгорку горад, яго брат-блізнюк Рэм, у насмешку, пераскочыў праз плугам разораную вакол яго сакральную баразну *proferendi pomerium titulum*. За гэты ўчынак люты, як бог вайны, воін склаў на повал — *plī* — роднага брата. Раскаяўшыся ў забойстве, Ромул даў назву гораду *Roma*.

Мітахандрыяльная насмешка дзевяностагадовай Сары над абяцаньнем Яхве нараджэння сына па імені Іцхак (іўр. *יצחק* - ён будзе смяяцца) павярнулася хітрасцю Рэбэкі, якая зарганізавала дабраславенне Ісака для любімага сына Якава (ад іўр. *יָעָקֹב* — пятка). Так, «Чалавек шатроў», як быццам «пяткай», патаптаў брата «Чалавека палёў» Ісава, які, будучы «галодны», прадаў сваё старшынства за чырвоную сачавічную поліўку [20, Быц 25, 28]. Пачатае, такім чынам, псіхалагічнае спаборніцтва паміж матэрналізмам і патэрналізмам заканчваецца «Згінам» як «Дыпламам» (пар. грэч. *δίπλωμα* — згін) адукаванага кніжніка як тлумача. Арыгінальны грэцкі тэкст Евангелля ад Яна гучыць як згін: *Μόνο γεννημένος Θεός ο ων εις τον κόλπον του Πατέρα εκεινος εγεννησάτο* або «Адзінародны Бог у похве Айца ён растлумачыў» [29, с. 322]. Вельмі дзіўны тэрмін *Ο κόλπος*, з грэч. похва, або заліў, бухта, прысутнічае таксама ў грэцкім тэксе 23 верша 13 раздзела Евангеллі ад Яна, які, будучы ўлюбёным вучням, узляжаў не «каля грудзей», як у большасці перакладаў, а *εν τω κόλπω του Ιησού* — у «похве Ісуса» [29], што, на наш погляд, сімвалізуе нявесту Агнца — вялікі город, святы Ерусалім [20, Адкр 21, 9-10). Пакуль дыскрымінантны падыход да адукацыі і выхавання не актуалізуецца Логасам, крушэнне 11 верасня 2001 года «Двайнят» Гандлёвага цэнтра ў Нью-Ёрку працягвае заставацца апакаліптычным знакам «Антызгіну» ў радзеле катастроф. Похва ж Айца - ні што іншае як згін (*fold*) Яго ратавальнай любові да Марыі як Нявесты, якая «захоўвала ўсе словы гэтыя, складаючы іх у сэрцы сваё» [20, Лк 2, 18]. Імя Ян, іўр. *Yehōhānān* — *יְהוָה* — Яхве зжаліўся — складае згін з імем Марыі, з іўр. *רמא*, «горыч». Імёны складваецца ў квінтэсенцыю (ад лац. *Quintessential*) пятую сутнасць канфесійнага згіну-Ψ як «Песьня песень» [20] сатэрыялогіі (грэч. *Σωτηρία* - збаўленне), стыгматызацыі (ад грэч. *Στίγμα* — ярлык, таўро) і пераемнасці (грэч. *συνέχεια*) Імя-формы Айца. Імя Марыя ад іўр. *מרים* — Горкая), стыгматызуецца вызначэннем старца Сімяона: «І табе самой зброя пройдзе душу, каб адкрыліся помыслы многіх сэрцаў» [20, Лк 2, 35]. Пераемнасць (ад грэч. *Συνέχεια*, лац. *continuum*) або генеалогія пакаленняў (лац. *sedum distributio*) у працэсе змены культурна-эканамічных фармацый мяркуе выхаванне як выманне (ад лац. *exercitation*) тэрмінальных каштоўнасцяў з глыбіні стагоддзяў. Скарб, які быў захаваны, выхоўваецца ў асобе «Немаўляці мужчынскага роду», народжага Жанчынаю. Жонка Ева, з іўрыту *חַוָּה*-Хава і ёсць улонне вы/Хава/ння мужнай асобы праз выманне «немаўляці мужнасці» з культурна-гістарычна-духоўнага згіну Ізраіля і *alma mater* універсітэта як *Ο κόλπος δεν είναι ερεπωμένο*, па царк. слав. «влагалища неветшающего», або «похвы нелядашчай» [20, Лук 12,

33]. Цнатлівы заліў вільгаці яе ніколі не змяншаецца ў любові Яхве да сусвету Ізраіля [20, Ян 3, 16]. Толькі праз сусветнае веданне Ізраіля як похвы Айца ўніверсітэт набывае вызначэнне духоўнасці. Справа ў тым, што здзяйсняючы штодзённае ахвярапрынашэнне, кожны Іерусалімскага Храма ўзыходзілі на асаблівае ўзвышэнне, званае ׀הוה׀табо духан. Адсюль у ідыш дзеяслоў «duchenen» - «здзейсніць святарскае благаслаўленне», уздымаючы рукі да неба і прамаўляючы біркат-каханім: «Хай дабраславіць цябе הוה׀і ахавае цябе! Хай будзе дабраслаўлены да цябе הוה׀і памілуе цябе! Хай аберне הוה׀י׀твар Сваё да цябе і дасьць табе свет!» [Лікі 6, 24]. У арыгінальным тэксце Торы ва ўсіх трох ускліканьнях прыведзены тетраграматон הוה׀, чытаны часцей як Яхве. Пасля разбурэння Храма і спынення ахвярапрынашэнняў гэта дабраслаўленне засталася асноўным элементам духоўнага рытуалу, уключанага ў рытуал сінагагальны, табуіруючы вымаўленне асабістага імя Бога. Афіцыйны царкоўны рытуал хрысціян таксама забарняе вымаўленне А-шэм, заменяючы яго трынітарным праслаўленнем: «Во имя Отца и Сына и Святаго Духа. Аминь». Таму так важна разумець адказную функцыю ўніверсітэта як клерыкальна і ідэалагічна незалежнай установы даследавання археалагічных артэфактаў духоўнага жыцця Ізраіля як пачатку духоўнасці і канцу сусветнай гісторыі ў імені імени ׀הוה׀- Йехошúa, або Ісус, г. зн. Яхве збаўляе. Лагічнае выманне з гэтай культурна-псіхалагічнай крыніцы дасягае персаналітычнага патэрна праз таямніцу асобы, у якой «Двое будучь одна плоть» [20, Эф 5, 31]. Духоўная таямніца асобы заўсёды падвяргалася здзіўленню: «Хіба не ведаецца, што вы храм Божы і Дух Божы живе ў вас?» [20, 1 Кар 3, 16]. Генетычны, афектыўны, кагнітыўны і паводніцкі фактары разам канцэнтруюць квінтэсенцыю (лац. quinta і essentia), пятую сутнасць «Згін» асобы ў сукупнасці формаў свядомасці, пераасэнсаваных (грэч. Μετάνοι) прагматычным аптымизмам веры, надзеі і любові [20, 1 Кар 13].

У заключэнні можна дадаць, што эсхаталагічнае асэнсаванне «Згіну» для сітуацыі інцэртатыўнай (лац. incertum - нявызначаны) рацыянальнасці служыць стахастычнай падыход да асобы як «ажыццяўленне». Грэцкае слова ἐντελέχεια паходзіць ад генетычнага фактару Θέλω — «я хачу гэтага», што зацвярджае патрэбы абгрунтаваннем мэты духоўнага ўзыходжанне. Прычым, у адрозненне ад славянскай мовы, у грэцкай адбываецца дакладны падзел патрэбаў на Ανάγκες як неабходнасці духоўнага ўзвышэння і Θέλοντας як цялеснага хаценьня. Дзіця нараджаецца з вызначаным запасам цялеснай энергіі libido, якая, пераадолюючы супраціў (лат. resistentia) неўсвядомленых рэакцый трывогі і зменлівасці, ляжыць у аснове мацярынскай любові да роднага і асабістага чакання Іншароднага. «Недахоп іншага роду», справакаваны, па Жаку Лакану, неўрозам замоўчвання Імя Айца ў сітуацыі «Бессвядомага, выдаванага як мова». Калі ў свядомасці індывіда сутыкаюцца лагічна супярэчлівыя веды пра адзін і той ж аб'ект або культурна-гістарычную падзею, ўзнікае, паводле Л. Фестингера, кагнітыўны дысананс парадэгмы і асобаснага сэнсу. Адным з асноўных сродкаў зняцця дысанансу з'яўляецца галосны ўчынак. У 2010 годзе геній матэматыкі Г. Перельман матываваў сваю адмову ад «Прэміі тысячагоддзя» за доказ тэарэмы Пуанкарэ ігнараваннем матэматычнай супольнасцю ўкладу ў гэты доказ Гамільтана. Ужо ў наступным 2011 г. узнагароджанне Р. Гамільтана прэміяй Шао ў памеры \$ 1 000 000 за стварэнне тэорыі, якую пасля развіў Рыгор Перэльман, аднавіла патаптаную справядлівасць, але за кошт сяброўскай аскезы: «Няма больш той любові, як хто душу сваю пакладзе за сяброў сваіх» [20, Ян 15,13]. Менавіта высакародным ўчынкам адрозніваецца геній міжасабовых зносін ад таленту суб'екта дзейнасці. Філагенетычная (ад. грэч. φίλο - сябра) лучнасць веруючай асобы з народамам Кнігі, захаваўшым найадукаваную і справядлівую дыяспару на працягу тысячагоддзяў, вызначана апосталам Паўлам: «Я хацеў бы сам быць адлучаным ад Хрыста за братаў маіх, родных мне па плоці, гэта азначае, Ізраільцяна, якім належаць усынаўленне і слава, і заветы і заканадаўства, і набажэнства і абяцанні; іх і бацькі, і ад іх Хрыстос па плоці, існы над ўсім Бог, дабраслаўлены навекі, амін» [20, Рим 9, 1–5]. Не дасягальна высакародным учынкам індывід засвойвае менталітэт і асобу таго, з кім (Імя Айца) і чым (Закон) ён атаясамляе сябе, здымаючы семантычным ядром кагнітыўны

дысананс і эмацыянальны дыскамфорт так званай пераважнай большасці. Зыходзячы з яе гістарычнай навалы пад эгідай атэістычнага максіمالізму і мінімалізму выдаткаў, мы пакідаем попыт на ўтылітарны эффект лімітавай адукацыі як комплексу спажывецкага суіснавання, амаль цалкам залежнага ад ідэалогіі дэфіцытарнай, па А. Маслоў, патрэбы ў бяспецы праз суб'ект меснага кіравання. У бібліятэцы Баранавіцкага ўніверсітэта нейкі час вісеў плакат: «Універсітэт — это мощное идеологическое оружие, это производство кадров на местах». Фрэймінгавае бачанне агульнай ідэалогіі як посттраўматычнага сіндрому ў смяротным сцэнарыі праміскуітэту (лац. *pro miscuis* — без адрозненняў), дыягназуе перанос (англ. *transfer*) як дакучлівы семіятычны паўтор ўмоўна «пазашлюбнага рамана». Семантычнае ядро фрэйма — гэта спарадкаваны набор слоў, іх марфалагічных формаў і словазлучэнняў, якія найбольш дакладна характарызуюць від дзейнасці, накіраванай на самаактуалізацыю прафесіянала. Каштоўнаснай «Самаактуалізацыі асобы» дасягае «паўнаватарна функцыянуючы чалавек» у выніку самастойнага, — па К. Роджэрсу, — вучэння і эмацыянальнай дыферэнцыяцыі [18]. Эмацыянальнае атаясненне асобы з нормамі народа Кнігі ва ўмовах інвайраменталізма выяўляецца «пачуццём мы» дыялогавай Імя-формы: «Хай свяціцца Імя Тваё» [20, Мф 6]. Біблейна-псіхалагічны фрэймінг «Згін» выкрывае экзістэнцыю і схізму (грэц. *σχίσμα*, раскол) ментальных стэрэатыпаў: «На Захадзе бязбожны чалавек, на Усходзе безчалавечны бог». Але па-за прысутнасцю (грэц. *παρουσία*) Імя Айца, з якога збудаваны асоба і ўвесь культурна-цывілізаваны сусвет, не існуе нічога, апроча суворага ўсходняга сузірання і ідэальнай заходняй формы.

Спіс выкарастаных крыніц

1. Алейник, С.В. Стохастичность речевых сигналов и ее оценивание / С. В. Алейник, М. Б. Столбов // Изв. вузов. Приборостроение. – 2014. – № 2. – Т. 57. – С. 40–46.
2. Бандура, А. Теория социального научения / А. Бандура. – СПб. : Евразия, 2000. – 320 с.
3. Гофман, И. Анализ фреймов: эссе об организации повседневного опыта / И. Гофман. – М. : Институт социологии РАН, 2003. – 752 с.
4. Вебер, М. Хозяйственная этика мировых религий: Опыт сравнительной социологии религии. Конфуцианство и даосизм / М. Вебер. – СПб. : Владимир Даль, 2017. – 446 с.
5. Делез, Ж. Складка. Лейбниц и барокко / Ж. Делез. – М. : Логос, 1998. – 171 с.
6. Деррида, Ж. О грамматологии / Ж. Деррида. – М. : Ad Marginem, 2000. – 512 с.
7. Докинз, Р. Эгоистичный ген / Р. Докинз. – М. : АСТ ; CORPUS, 2013. – 512 с.
8. Жильсон, Э. Бытие и сущность / Э. Жильсон // Жильсон, Э. Избранное: Христианская философия. – М. : РОССПЭН, 2004. – 704 с.
9. Ким, Дж. О. Факторный анализ: статистические методы и практические вопросы / Дж. О. Ким, Ч. У. Мьюллер // Факторный, дискриминантный и кластерный анализ : сб. работ / О. Дж. Ким [и др.]. – М. : Финансы и статистика, 1989. – 215 с.
10. Коломинский, Я. Л. Человек: психология : кн. для учащихся ст. классов / Я. Л. Коломинский. – М. : Просвещение, 1986. – 223 с.
11. Корчак, Я. Как любить ребёнка / Я. Корчак. – М. : Книга, 1980. – 482 с.
12. Лепский, А. Е. Курс лекций. Математические методы распознавания образов / А. Е. Лепский, А. Г. Броневиц. – Таганрог : Изд-во ТТИ ЮФУ, 2009. – 155 с.
13. Мазилев, В. А., Янчук, В. А. О методологических проблемах исследования культурного фрейминга / В. А. Мазилев, В. А. Янчук // Человеческий фактор: социальный психолог. – 2012. – № 1 (23). – С. 23–29.
14. Малиновский, Е. Л. Теопсихология любви в образовании студента / Е. Л. Малиновский // Психология обучения. – 2016. – № 5. – С. 14–28.
15. Нисбетт, Р. Что такое интеллект и как его развивать. Роль образования и традиций / Р. Нисбетт. – М. : Альпина нон-фикшн, 2016. – 344 с.
16. Полонников, А. А. Дискурс-анализ событий образования. Критическое исследование / А. А. Полонников. – Минск : БГУ, 2013. – 343 с.
17. Ратцингер, Й. Иисус из Назарета / Й. Ратцингер. – СПб. : Азбука-классика, 2009. – 416 с.
18. Роджерс, К. Становление личности. Взгляд на психотерапию / К. Роджерс. – М. : Ozon, 2001. – 416 с.

19. Салливан, Г. Теория межличностных отношений и когнитивные теории личности / Г. Салливан, Д. Роттер, У. Мишел. – М. : Прайм–ЕВРОЗНАК, 2007. – 128 с.
20. Священное Писание. Тексты. Библия. – Брюссель : Жизнь с Богом, 1989. – 2535 с.
21. Фрейд, З. О психоанализе. Пять лекций. Методика и техника психоанализа / З. Фрейд. – СПб. : Алетейя, 1998. – 224 с.
22. Уёмов, А. И. Общая теория систем для гуманитариев : учеб. пособие / А. И. Уёмов, А. Ю. Цофнас, И. Н. Сараева. – Warszawa : Uniwersitas Rediviva, 2001. – 276 с.
24. Хабермас, Ю. Техника и наука как «идеология» : сб. статей / Ю. Хабермас. – М. : Праксис, 2007. – 208 с.
25. Хакен, Г. Синергетика / Г. Хакен. – М. : Мир, 1980. – 405 с.
26. Шукуров, Д. Л. Имя Отца в психоаналитическом дискурсе Жака Лакана / Д. Л. Шукуров // Вестник Ленинградского государственного университета имени А. С. Пушкина. Том 5. Психология. – 2012. – № 3. – С. 51–59.
27. Янчук, В. А. Введение в современную социальную психологию / В. А. Янчук. – Минск : АСАР, 2005. – 768 с.
28. Акудовіч, В. Код адсутнасці (асновы беларускай ментальнасці) / В. Акудовіч. – Мінск : Логвінаў, 2007. – 216 с.
29. The Greek New Testament. – Philadelphia : United Bible Societies, 1996. – 933 p.

Eugene L. Malinowski

Institute of Psychology, Educational Establishment "Belarusian State Pedagogical University named after M. Tank", Minsk, Belarus

FRAMING VISUALIZATION OF THE SUBJECT OF EDUCATION

Abstract. Science project strategy and technology 2018–2040 years in the Republic of Belarus provides the factor of stimulation of creative, resourceful and entrepreneurial abilities of the individual throughout life, according to which, whoever became a student or his individual history is provided emergent choice for background implicitly set of genes or memes. Stochastic approach shifts the focus from a disciplinary subject-object opposition to personal likely knew in time and space. Offer as many other students learn how to think and trust, visualizes, through framing competence of cultural and scientific way of similarity, the source of innovation in the experience of the person always positive language and behavior of vowels.

Keywords: image and likeness, the stochastic approach, epistemology, personalism, framing, visualization, fold, the expectations of others, name-form.